

Література

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.

2. Безлюдько І. О. Договір перевезення вантажу повітряним транспортом за цивільним правом України: Дис. канд. юрид. наук: 12.00.03 / І. О. Безлюдько; Київський нац. ун-т імені Тараса Шевченка. – К., 2005 – 197 с.

УДК 347.824.2:656.7.045 (043.2)

Пінчук О. Б., студентка,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

МЕХАНІЗМ КОМПЕНСАЦІЇ ТА ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКІВ ЗА ЗАТРИМКУ ЧИ СКАСУВАННЯ АВІАЦІЙНОГО РЕЙСУ

Права пасажирів, можливі варіанти розвитку подій та розміри компенсацій у разі затримки чи скасування рейсу в Україні детально врегульовані Повітряним кодексом України та Правилами повітряних перевезень, що затверджені наказом Міністерства інфраструктури України від 30 листопада 2012 року № 735 (далі – Правила).

Правила застосовуються до будь-якого міжнародного або внутрішнього перевезення пасажирів або багажу, яке здійснюється повітряним судном за плату або по найму та встановлюють права пасажирів та обов'язки перевізника у разі відмови в перевезенні, скасуванні або затримки рейсу.

Під затримкою розуміють невиконання перевізником рейсу в розумні строки відносно часу, визначеного у розкладі руху або у квитку, ігнорування зупинки в зазначеному місці або місці призначення, що спричиняє запізнення пасажирів на пересадку на інший стикувальний рейс, на який він має підтверджене бронювання і який зазначений у тому самому квитку, що й попередній рейс [2].

Час затримки також детально регламентований Правилами: якщо затримка рейсу складає:

- до двох годин – для рейсів дальністю до 1500 кілометрів;
- до трьох годин – для рейсів дальністю від 1500 до 3500 кілометрів;
- на чотири години і більше від запланованого часу відправлення – для інших рейсів, авіакомпанія зобов'язана надати пасажирам:

1) харчування та прохолодні напої відповідно до часу очікування нового рейсу;

2) два телефонні дзвінки або телекс-, факс-повідомлення, або повідомлення електронною поштою, якщо для цього є технічні умови аеропорту.

Якщо виконання затриманого рейсу відкладається на день, наступний за днем його виконання, передбаченим розкладом і зазначеним у квитку, перевізник повинен надати пасажирам номери у готелі, харчування та забезпечити трансфер за маршрутом аеропорт – готель – аеропорт.

Якщо затримка рейсу перевищує п'ять годин, пасажирам має бути запропоновано:

1) відшкодування впродовж семи днів повної вартості квитка за ціною, за якою його придбано, за невикористану частину квитка та за використану частину або частини квитка, якщо рейс більше не задовольняє потреби пасажирів, а також за потреби забезпечити зворотний рейс у початковий пункт відправлення за першої можливості;

2) зміну маршруту, яка здійснюється за відповідних транспортних умов: до кінцевого пункту призначення – за першої можливості або у пізніший час за бажанням пасажирів та за наявності вільних місць.

У разі скасування рейсів авіаперевізник повинен надавати пасажирів на їх запит пояснення щодо підстав скасування рейсу. Перевізник звільняється від обов'язку виплати пасажирів компенсації за скасування рейсу, якщо він у встановлені Правилами строки повідомив про таке скасування пасажирів та вчинив необхідні заходи для забезпечення його перевезення.

Якщо пасажирів було повідомлено пізніше, ніж за 2 тижні до передбачуваної дати подорожі про скасування рейсу і не запропоновано переліт іншим рейсом чи маршрутом у визначені строки, пасажир має право на отримання компенсації в наступних розмірах: 250 євро – для рейсів дальністю до 1500 кілометрів; 400 євро – для рейсів дальністю від 1500 до 3500 кілометрів; 600 євро – для рейсів дальністю понад 3500 кілометрів.

Проте якщо ж перевізник не виконує своїх обов'язків, пасажир зможе звернутися до нього з письмовою претензією та з вимогою про відшкодування понесених пасажиром збитків. Для пасажирів, які подорожують до/з аеропортів території Європейського Союзу, особливості відповідальності перевізника визначаються Варшавською та Монреальською конвенціями. Так, у разі заподіяння пасажирів шкоди у зв'язку з його затримкою відповідальність перевізника стосовно кожного пасажирів обмежується сумою 4694 спеціальних прав запозичення (СПЗ). Курс СПЗ до гривні визначається Національним банком України.

Таким чином пасажирів України мають широкі права у разі затримки чи скасування рейсу і можуть вимагати у перевізника як перевезення іншим рейсом чи маршрутом, так і виплату компенсації та відшкодування завданих такими діями збитків.

Література

1. Про затвердження правил повітряних перевезень пасажирів і багажу: Наказ Міністерства інфраструктури України від 30.11.2012 № 735 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 4. – Ст. 303.

2. Цірат Г. В. Регулювання затримки рейсу за Монреальською конвенцією 1999 року та Правилами перевезення пасажирів і багажу / Г. В. Цірат // Держава і право. – 2012. – Вип. 56. – С. 462-467.

УДК 656.7.072 (042.3)

Примаченко М. О., студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Оніщенко О. В., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМИ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ ПІД ЧАС АВІАПЕРЕВЕЗЕННЯ ПАСАЖИРІВ, ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Транспорт виступає найважливішою складовою економічного розвитку будь-якої країни, безперебійна робота якого забезпечує становлення і розвиток ринкових відносин.

Цивільна авіація як складова єдиної транспортної системи вирішує завдання щодо організації міждержавних транспортних зв'язків, задоволення потреб суб'єктів господарювання та населення в авіаційних перевезеннях. Слід відзначити, що на сьогоднішній день сфера перевезень авіатранспортом переживає значні зміни, відбувається переорієнтація з інтересів перевізника на інтереси споживача – пасажирів. Це пов'язано з тим, що клієнти авіакомпаній стали краще інформованими і більш вимогливими, а між авіаперевізниками відбувається конкурентна боротьба за пасажирів.

Попри це, непоодинокими є випадки затримки і скасування рейсів, втрати багажу та заподіяння іншої шкоди пасажирів. Якщо говорити про захист прав споживачів авіапослуг, слід відзначити, що в багатьох країнах вже порівняно давно створена відповідна нормативно-правова база, підписано цілий ряд міжнародних конвенцій. Наприклад, існує «чорний список» авіакомпаній, яким з міркувань безпеки та поганого обслуговування заборонено влітати в повітряний простір держав-членів Європейського Союзу. Перший варіант списку був опублікований в 2006 році, на підставі Постанови Європейської комісії № 474/2006, опубліковано 22 березня 2006 року. Процес внесення авіаперевізника викладений у Постанові Європейської ради і Європейського парламенту № 2111/2005 [1]. Цей процес включає в себе консультації між регулюючими органами